

ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Викладач – к. пед. н., доцент Третяк Оксана Миколаївна

Кількість кредитів – 6

Семестр – 3-й

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Педагогічна етика вчителя початкової школи» є вибіркоким компонентом у процесі фахової підготовки майбутнього вчителя початкової школи.

Зміст курсу орієнтований на забезпечення здобувачів вищої освіти знаннями з професійної етики педагога; розвиток педагогічного мислення та педагогічної культури вчителя початкової школи; формування позитивного іміджу педагога.

Педагогічна етика є самостійним розділом етичної науки й вивчає особливості педагогічної моралі, з'ясовує специфіку реалізації загальних принципів моральності в сфері педагогічної діяльності, розкриває її функції, специфіку змісту принципів і етичних категорій. Також педагогічною етикою вивчається характер моральної діяльності вчителя й моральні відносини в професійному середовищі, розробляються бази вчительського етикету, що представляє собою сукупність вироблених у педагогічному середовищі специфічних правил спілкування, манер поведження, іміджу тощо.

Мета курсу: розвиток у майбутніх учителів початкової школи педагогічної культури та моральної свідомості; оволодіння сутністю, принципами та категоріями педагогічної етики; формування системи ставлень педагога до всіх суб'єктів освітнього процесу відповідно до норм і правил педагогічної етики.

Завдання:

- формувати етичну компетентність майбутнього вчителя початкової школи;
- ознайомити студентів із об'єктом, предметом, категоріями та поняттями курсу «Педагогічна етика вчителя початкової школи»;
- охарактеризувати морально-етичні аспекти педагогічної праці, проаналізувати перспективи розвитку;
- простежити історичні засади педагогічної етики вчителя початкової школи;
- проаналізувати деонтологічні основи професії вчителя початкової школи;
- вивчити особливості моральної свідомості та педагогічного такту вчителя початкової школи;
- оволодіти прийомами створення позитивного іміджу та способами їх застосування в конкретних умовах професійної діяльності;
- виявити вимоги до професійного образу вчителя;
- дослідити правила етикету сучасного вчителя;
- ознайомити з особливостями культури педагогічного спілкування вчителя початкової школи;
- вивчити етичні засади вчителя початкової школи в системі його професійних взаємин;
- окреслити проблему етико-педагогічної взаємодії вчителя початкової школи із суб'єктами освітнього процесу;
- розкрити етичні засади професійного вдосконалення вчителя початкової школи.

Очікувані результати вивчення курсу

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність до навчання, розвитку продуктивного (абстрактного, образного, дискурсивного, креативного) мислення. Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності.

Здатність до самокритики і сприймання конструктивної критики. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-2. Здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

ЗК-4. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства прав і свобод людини та громадянина в Україні.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-5. Здатність приймати рішення та діяти відповідно до морально-етичних і правових норм.

ЗК-6. Здатність цінувати та поважати різноманітності й мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

ЗК-7. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

ЗК-8. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання учнів початкової школи, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами. Здатність приймати обґрунтовані рішення в педагогічному середовищі та діяти в нових ситуаціях.

ЗК-9. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, які забезпечують процес розвитку й саморозвитку, сприяють творчому підходу до освітнього процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-5. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проєктування й аналізу виховного процесу початкової школи як

цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.

СК-8. Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами.

СК-9. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК-10. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання

ПРН-17. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН-18. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

Ефективно виконувати різні ролі в команді у процесі вирішення фахових завдань, зокрема демонструвати лідерські якості.

ПРН-19. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності педагога та психолога.

ПРН-20. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щосереди, з 10.00 до 13.00.

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка і щочетверга, з 12.00 до 16.00.

Е-mail викладача: ksenijat2017@gmail.com